

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Lacrimæ sunt peccati Diluvium, & Mundi piamentum. Nazianz. orat 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

PARS TERTIA.

LIBER SECUNDUS.

PROLUSIO ASCETICA,

Super

ORBIS UNIVERSI,

Seu

Pœnitentium Lacrimas.

Lacrimæ sunt peccati Diluvium, & Mundi piamentum, *Nazianz. orat 3.*

Quia patiens est Dominus, in hoc ipso pœnitentiamus, & indulgentiam ejus fufis lacrimis postulemus. Judith. 8.

Habet Pœnitentia laudes multiplices, secundum diversas ipsius figuras & comparationes, (a) Comparatur autem primo specialiter tribus, Est enim Pœnitentia sicut aqua calida contra canes, sicut clamor contra fures, sicut arma contra hostes. Est itaque Pœnitentia sicut aqua calida contra canes, & maxime quantum ad contritionem. Sicut enim cum aqua calida eijcitur canis de coquina: Sic cum aqua lacrimarum ferventium, eijcitur diabolus, & peccatum de anima

A 3

(a) S. Bonavent: Dieta salut: Tit: 2. cap: 1. mihi fol: 280.

ma. (b) In cuius figura dicitur in Genesi, Anna venit aquas calidas primò in deserto. Anna, qui interpretatur donatus, vel sanctificatus, signat pœnitentem aquæ calidæ, id est lacrimæ monstrant pœnitentis contritionem: Solitudo verò in qua calidæ inveniuntur designat vitam solitariam pœnitentis, seu mundificationem, vel meditationem. (c) De qua Ambrosius lacrimæ lavant delictum, quod voce pudor est conteritur. Iste est Anna, qui invenit aquam calidam, cui pasceret alinos patris sui sacerdotis. Comparatur autem pœnitens arbori, cuius radix est contritio, si nondum fessio, & flores sancta devotio, fructus bona operum humor gratiæ diffusio. Vel dicuntur pœnitentes radicati in Christo per humilitatem, extensi per charitatem, operati cortice per austeritatem, dantes umbram alii per bona exempla, & consilia. (d) Unde dicitur in Apocalypsi: nolite nocere terræ, & mari, neque arboribus. Hæ arbores sunt oliva, vitis, & ficus. Oliva, qui sunt misericordes: ficus contemplativi claustrales: & vitis sancti prædicatores. (e) Et in libro Iudicum dicitur quòd ficus noluit regnare super ligna silvarum, id est super homines infructuosos. Est etiam pœnitentis clamor contra fures, quantum ad confessionem. Nam sicut ad clamorem fugiunt fures; sic pœnitentis clamor sua confessio vel oratio fugat dæmones. (f) Unde in figura huius dicitur in libro primo Machabæorum, quòd timore Iudæ, qui interpretatur confessio, repulsi sunt inimici hostes, satisfactio quedam, & maceratio: super adversum, & in ista, & in sepe turbatio, si sit tuum nisi in se, nem & Threnis iam Pœnitentia, & sicut virtutem pœnitentis. Nam dicitur oculi misericordia, fornicantes, & dicitur Salvator. Sed sunt

(b) Gen: 36. (c) S. Ambros; lib: 10. in Luc: cap: 22. Tom. 1. serm: in fer: 3. hebdom: sancti. qui est 48. de temp: tom: 5. (d) Apoc: 9. (e) Iudic: 9. (f) 1. Mach: 4.

inimici ejus. Est insuper Pœnitentia sicut arma contra hostes, maximè quantum ad satisfactionem; nam satisfactio pœnitentis, sicut jejunium, & elemosyna sunt quædam pœnitentis arma. Nam dicit Apostolus: Arma militiæ nostræ non sunt carnalia, sed supple, carnem muerantia. (g) De elemosyna dicitur in Ecclesiastico: super scutum potentis, & super lanceam pugnabis adversus inimicum tuum. Item Pœnitentia est turbativa instar maris, accensiva instar ignis, & conclusiva instar sepi. Est itaque Pœnitentia sicut quædam maris turbatio. Nam sicut mare non emittit immunditias, nisi sit turbatum; sic anima mea non emittit peccatum, nisi in se habeat Pœnitentiæ & contritionis conturbationem & motum. (h) Unde de pœnitentia dicitur in Threnis: Magna est velut mare contritio tua. Est etiam Pœnitentia sicut quædam ignis accensio. Nam sicut ignis producit fumum de viridibus lignis, sic virtus Pœnitentiæ de peccatoribus educit fumum contritionis: & sicut ligna viridia reddunt aliquem humorem per virtutem ignis, sic peccatorum oculi eructant virtute pœnitentiæ humorem lacrimosæ compunctionis. (i) Nam dicitur in Psalmo: Exitus aquarum deduxerunt oculi mei. Et sicut ligna viridia, quæ sunt bene accensa, fortius ardent, vel calefiunt: sic peccatores pœnitentes, qui sunt in igne pœnitentiæ vehementer accensi, (k) fortius diligunt, sicut patet in Luca, ubi dicit Salvator: cui multum dimittitur, multum diligit. Sed sunt multi qui non inveniunt ignem, sed aquam crassam,

A 4

crassam,

(g) 2 Cor: 10. Eccli: 29. (h) Thren: 2: (i) Psal: 118. (k) Luc: 7:

OH
+er

crassam, (l) ut dicitur in secundo Machabæorum, Te-
 les sunt qui cogitant vitam suam præteritam, non
 contritionem, sed ad delectationem. Est item Pœ-
 nitentia, sicut quædam sepi conclusio. Nam agric-
 la cum ejusdem spinis, quas extrahit de vinea, claudit
 vineam contra porcos & bestias: sic pœnitens cogitan-
 do peccata sua, debet claudere & munire cor suum
 contra tentationes bestiales & immundas. Hæc est se-
 pes, de qua dicit sapiens: Vbi non est sepes, diru-
 pietur possessio. (m) Quia verè ubi non est sepes,
 Pœnitentiæ, quæ animam claudit contra recidivum, diru-
 dirumpitur possessio virtutum. Atque hinc confessio
 debet esse flebilis & lacrimosa, sicut Petri & Magdalenæ,
 quia misericordia & lacrimæ ad invicem valde
 sunt amicæ, & ideò ubi est lacrima, ibi est statim mi-
 sericordia. Hæc est enim aqua, quam Christus
 stus valde sitit: Et nullus fons tantùm eum delectat
 quantum puteus lacrimarum. In cuius figura quiescit
 juxta puteum Samaritæ, & petit aquam Samaritana
 scilicet lacrimarum, à muliere Samaritana, id est peccat-
 trice anima, (n) ut habetur in Joanne. Lacrimarum
 autem, seu fletus emolumenta, & utilitates sex numerantur.
 tur. (o) Unde nota, quòd lacrima spiritum contritum
 lavat, ipsum devotum levat, spiritum malignum con-
 cat, terram cordis irrigat, sitim sedat, orando efficaciter
 impetrat. Primò ergo lacrima spiritum contritum
 tum lavat. (p) Vnde figuratur per mare æneum in
 tertio Regum. In quo ingressuri tabernaculum lavaverunt
 bant manus & pedes, id est opera & affectiones. Sa-

(l) 2. Mach. 1 (m) Eccli: 36. Idem S. Bonav: ibid. cap. 3. punct: 6. (n) Jo-
 4. (o) Idem S. Bonav: ibid: Tit: vii. de Beatitud: cap. 3. (p) 3. Reg: 1.

undò levat animam devotam, scilicet per contempla-
 tionem: quod figuratur per diluvium, (q) ut habe-
 tur in Genesi: Multiplicatae sunt aquae, & elevaverunt
 arcam in sublime à terra, id est conscientiam ad subli-
 mia contemplationis. Tertiò, spiritum malignum lac-
 rimae necant, (r) quod figuratur per mare rubrum,
 ut legitur in Exodo: Vbi submersus est Pharao, &
 exercitus ejus, id est diabolus & omnis malignus spi-
 ritus. (s) Nam dicitur in Psalmo: contribulasti capita
 Draconum in aquis, id est tentationes dæmonum in fle-
 tibus lacrimosis. Quartò, lacrima terram cordis irri-
 gat & fecundat, quod figuratur per fontem Paradisi,
 (t) ut habetur in Genesi: Fons ascendebat de terra,
 scilicet irriguum lacrimarum, irrigans universam su-
 perficiem terrae, ad producendum fructus bonorum o-
 perum; (u) Nam dicitur in Psalmo: Qui seminant
 in lacrimis, in exultatione metent. Quintò, lacrima
 sitim & ardorem concupiscentiae sedat. Sicut contra
 sitim curritur ad fontem, & contra ignem curritur ad
 aquam; sic contra concupiscentiae ignem & incendium,
 currendum est ad fontem lacrimarum. Vnde dicit
 Gregorius in moralibus, quòd flammam suggestionis
 extingvit citius aqua lacrimarum. Sextò, lacrima effi-
 caciter orando impetrat. Et nota, quòd de hoc sunt
 novem exempla praeipua in scriptura. (x) Primum
 Annae; de qua dicitur in primo Regum, quòd cum
 esset Anna amaro animo, oravit ad Dominum flens lar-
 giter, quae à Deo exaudita est. Secundum Ezechiae,
 cui

A 5

(q) Gen: 7. (r) Exod: 14. (s) Psal: 73. (t) Gen: 2. (u) Psal: 125.
 (x) 1. Reg: 1.

(y) cui dictum est ab Isaia: vidi lacrimam tuam, & ce sanavit e. (z) Tertium est Tobia. Quartum Saræ, de his duobus dicitur in Tobia: quod oravit Tobias cum lacrimis, & Sara similiter, & exauditæ preces amborum. (aa) Quintum est Iudith quæ Indulgentiam ipsius fufis lacrimis postulemus, quod fecit, & Deus eam exaudivit. (bb) Sextum David, quo dicitur in Psalmo: Posuisti lacrimas meas in conspectu tuo. Septimum est Mariæ Magdalenz, quæ pedes Salvatoris lavit lacrimis, & misericordiam impetravit (cc) ut dicitur in Luca. Octava est Petri, (dd) quo dicitur in Matthæo: quod post trinam negationem fleuit amarè; & obtinuit remissionem, (ee) Nonus est Christi, de quo dicit Apostolus, qui cum clamore valido & lacrimis offerens exauditus est pro sua reverentia, scilicet Christus. Propter hanc efficaciam lacrimarum dicit Augustinus, quod lacrimæ violentæ sunt in precibus. (ff) Et Glossa dicit: quod oratio dolentis, & lacrima cogit.

Beati qui lugent, quoniam ipsi consolentur. *Matt. 4. v. 5.*

Provida mente, & profundo cogitatu cognoscuntur duo rerum distincta negotia: (a) id est, quod tantum distat inter bonum & malum, nec aliundè hæc cogitatio, quàm à primordio repetenda est. Quid aliud malum, quàm peccatum committere? quid aliud bonum, quàm agere pœnitentiam pro commisso?

(y) Isa: 38. (z) Tob: 3. (aa) Iudith: 8. (bb) Psal: 55. (cc) Luca: 7. (dd) Matt 26. (ee) Hebr 4. (ff) Gl: Tob. 4. (a) S. Chrysostomus tom. 5. serm: de Pœnit: mihi folio 1188. &c.